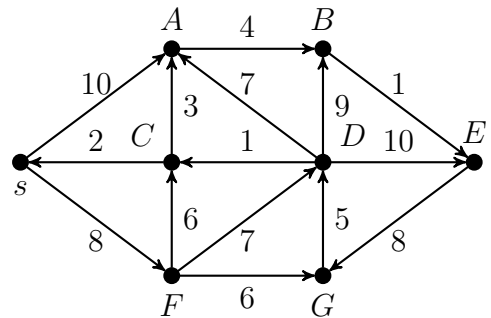

SzA VII. gyakorlat

Folyton folyvást folyamatok

2012. október 18.

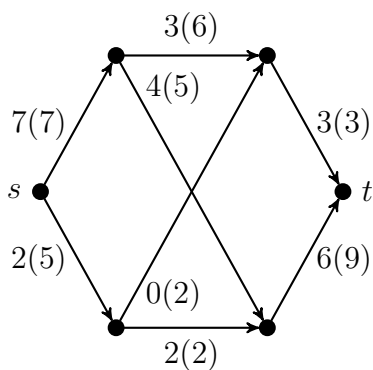
- Határozzuk meg a Dijkstra algoritmussal a legrövidebb utakat s és a többi csúcs között, nyomon követve az algoritmust!

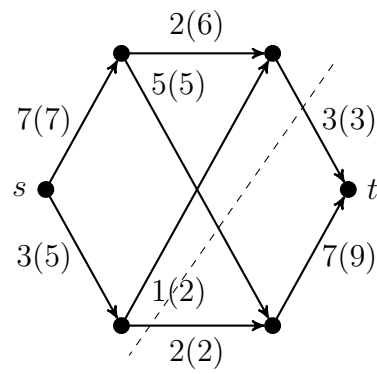
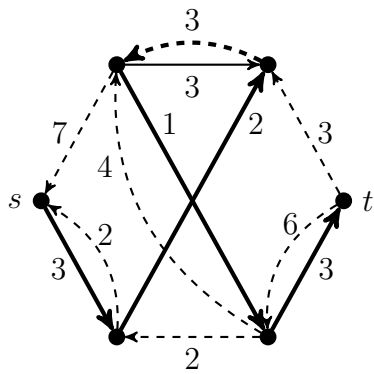
s	A	B	C	D	E	F	G	KÉSZ
<u>0</u>	10	0	0	0	0	8	0	s
<u>0</u>	<u>10</u>	4	0	0	0	8	0	s, A
<u>0</u>	<u>10</u>	4	6	7	0	<u>8</u>	6	s, A, F
<u>0</u>	<u>10</u>	7	6	<u>7</u>	7	<u>8</u>	6	s, A, D, F
<u>0</u>	<u>10</u>	<u>7</u>	6	<u>7</u>	7	<u>8</u>	6	s, A, B, D, F
<u>0</u>	<u>10</u>	<u>7</u>	6	<u>7</u>	<u>7</u>	<u>8</u>	7	s, A, B, D, E, F
<u>0</u>	<u>10</u>	<u>7</u>	6	<u>7</u>	<u>7</u>	<u>8</u>	<u>7</u>	s, A, B, D, E, F, G
<u>0</u>	<u>10</u>	<u>7</u>	<u>6</u>	<u>7</u>	<u>7</u>	<u>8</u>	<u>7</u>	s, A, B, C, D, E, F, G

Feltéve, hogy nem számoltam el semmit.

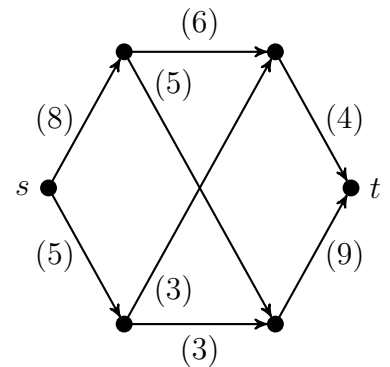
- Növeljük a bal oldali gráfban a megadott folyamatot, ha ez lehetséges, vagy mutassuk meg, hogy ez már egy maximális folyamot!

Bal oldalt szerepel a javítógráf, szaggatottal jelölve a visszafelé tartó élek, valamint vastagítva egy javítóút, ahol a minimális érték 1. A javítást elvégezve 1 értékkel a jobb oldalon szerepel az eredményül előálló folyamot.

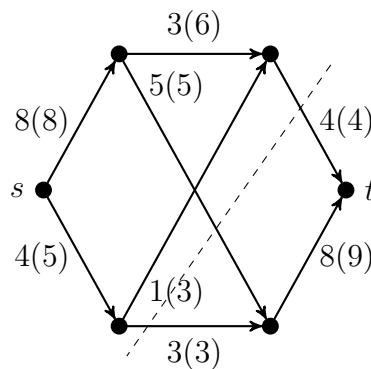

Egyébként a szagattottal jelölt vágás értéke 10, valamint a folyamunk is 10 értékű, tehát a vágás minimális, a folyam pedig maximális, így hiába is próbálnánk tovább javítani.

3. **Adjunk meg egy maximális folyamot és egy minimális vágást a fenti jobb oldali gráfban!**

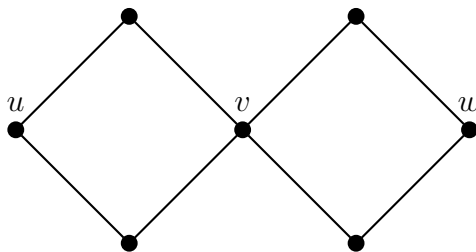
Alább látható egy 12 értékű folyam és egy szintén 12 értékű vágás. Így láthatjuk, hogy van egy maximális folyamunk és egy minimális vágásunk. Az eredményt megkaphattuk a javítóutas algoritmussal, de akár ránézésre is.

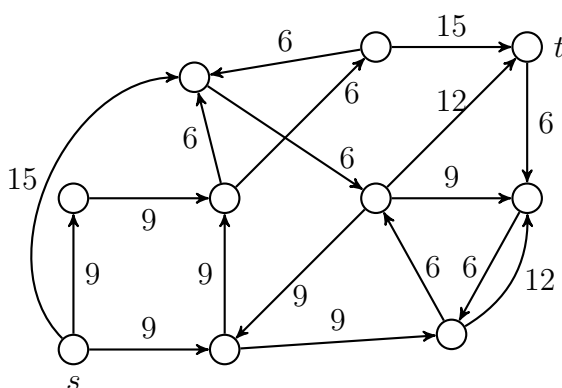
4. **Igaz-e, hogy ha a(z irányítatlan) G gráfban van k db éldiszjunkt út u -ból v -be, és v -ből w -be is, akkor van k db éldiszjunkt út u -ból w -be is?**

Igaz, mert: tfh nincs, azaz legfeljebb $k - 1$ él éldiszjunkt út megy u -ból w -be. Ekkor ezeket az utakat $k - 1$ él biztos lefogja (Menger), ezen élek elhagyásával a gráf szétesik, és u és w külön komponensbe kerül. v vagy az egyik, vagy a másik komponensben lesz (legyen mondjuk w komponensében, a másik eset ugyanez pepitában), azaz $k - 1$ él elhagyásával az u és v közötti utakat lefogluk. Ebből következik, hogy u és v között legfeljebb $k - 1$ éldiszjunkt út mehet (Menger ismét), de ez ellentmond a feltevésnek.

5. Igaz-e, hogy ha a(z irányítatlan) G gráfban van k db pontdiszjunkt út u -ból v -be, és v -ből w -be is, akkor van k db pontdiszjunkt út u -ból w -be is?
Nem, ellenpélda ($k = 2$):

6. [ZH 2008. október 10.] Igaz-e, hogy az alábbi ábrához tartozó (G, s, t, c) hálózatban a maximális folyam nagyság (folyamérték) pontosan 17? (Az élekre írt számok a megfelelő kapacitásokat jelölik.)

A maximális folyam nagyság megegyezik a minimális st -vágás értékével. (3 pont)

Mivel minden él kapacitása 3-mal osztható, (2 pont)

ezért a minimális vágáskapacitás is 3 többszöröse (2 pont)

tehát a maximális folyam nagyság is 3-mal osztható. (2 pont)

A 17-et 3-mal osztva 2 maradékot kapunk, ezért a maximális folyam nagyság nem lehet 17. (1 pont)

Meg lehet oldani persze a feladatot a maximális folyam meghatározásával is.

A javító utak módszerével meghatározunk egy maximális folyamot, ami itt 18 értékű lesz. (8 pont)

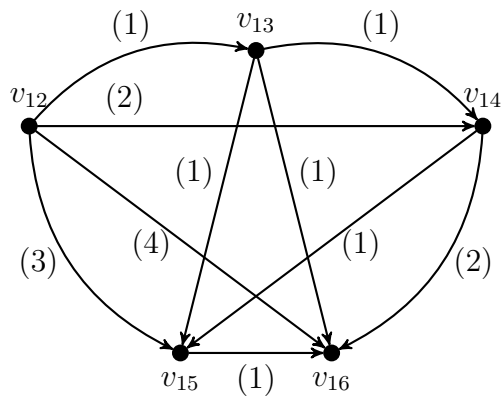
Tehát a maximális folyam nagyság 18, vagyis semmiképp sem 17. (2 pont)

(Nem rajzolom le, mindenki gyakorolhat)

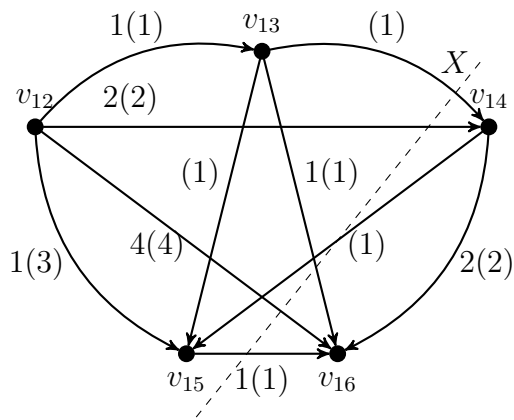
7. [pZH 2011. december 1.] A $G = (V, E)$ irányított gráf csúcshalmaza $V = \{v_{12}, v_{13}, v_{14}, v_{15}, v_{16}\}$ és $i < j$ esetén a $v_i v_j$ él kapacitása $c(v_i v_j) = (i, j)$, más éle G -nek nincs. Ha a $v_{15} v_{16}$ él kapacitását tetszés szerint megváltoztathatjuk, mennyi lehet a v_{12} -ből v_{16} -ba vezető maximális folyam nagysága? Mekkora az a legkisebb kapacitás a $v_{15} v_{16}$ élen, amire ez a maximális folyam nagyság elérhető?

Megjegyzés: (i, j) -vel jelöljük i és j számok legnagyobb közös osztóját.

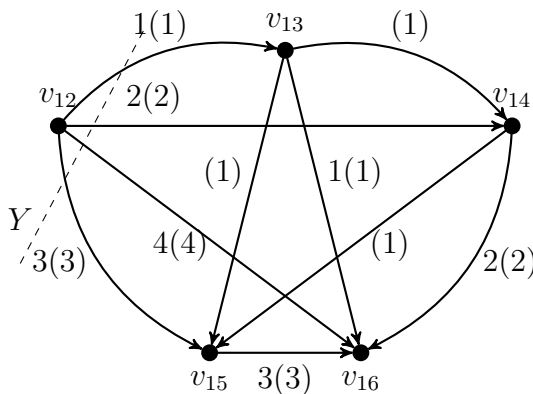
Az ábrán látható az adott hálózat diagramja. (2 pont)

Ezen a tanult javító utas algoritmussal kerestünk maximális nagyságú folyamot, mégpedig a (v_{12}, v_{16}) , (v_{12}, v_{14}, v_{16}) , (v_{12}, v_{13}, v_{16}) és (v_{12}, v_{15}, v_{16}) utakon rendre 4-et, 2-t, ill. 1-et, 1-et javítva, az eredményül előálló értékek az ábrán láthatók. A kapott 8 nagyságú folyam maximalitását az ábrán szaggatottal jelölt 8 kapacitású X vágás bizonyítja. (4 pont)

Ha most a $v_{15}v_{16}$ él kapacitását kellően nagyra választjuk, akkor még tovább növelhető a folyam nagysága (v_{12}, v_{15}, v_{16}) úton. Így kapjuk a következő ábrán szereplő, 10 nagyságú folyamot, aminél nagyobbát nem kaphatunk, hiszen az ott jelölt Y vágás kapacitása 10, és ez a vágás nem tartalmazza a $v_{15}v_{16}$ élet. (2 pont)

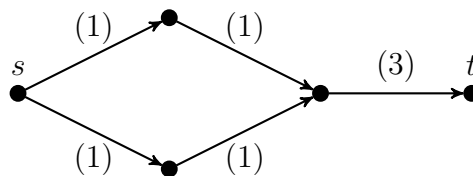
Ahhoz, hogy az X vágás kapacitása legalább 10 legyen, a $v_{15}v_{16}$ él kapacitását legalább 3-ra kell növelni, tehát ekkora növelés feltétlenül szükséges a 10 nagyságú folyamhoz. Láttuk, hogy ez elég is, tehát 3 a legkisebb olyan kapacitás, amire ez elérhető. (2 pont)

8. Egy kisváros úthálózata csupa egyirányú utcából áll. A polgármester minden hétköznap reggel autóval megy otthonról a városházára. A fejébe veszi, hogy úgy szeretné ezt megtenni, hogy minden utcán egy hét alatt legfeljebb egyszer menjen végig (a hazafelé utak nem számítanak). Adjunk meg olyan algoritmust, mellyel a kisváros térképe alapján eldönthető, hogy megtehető-e ez!

Feleltessünk meg egy hálózatot a kisváros térképének! Az élek az utcák megfelelő irányítással, a kezdőpont (s) a ház, a végpont (t) a polgármesteri hivatal. Legyen minden él kapacitása 1! Ekkor pontosan akkor létezik 5 éldiszjunkt út, ha létezik s és t között egy legalább 5 értékű folyam. Ezt a javító utas algoritmussal könnyű ellenőrizni.

9. Igaz-e, hogy ha egy hálózatban minden él kapacitása páratlan szám, akkor van olyan maximális folyam, aminek minden élén a folyam értéke páratlan szám? És ha páros?

Az első nem igaz, ellenpélda alatt. A második igaz, mert ha minden élnek páros a kapacitása, és kezdetben egy 0 értékű folyamból indulunk, akkor a javítóutas algoritmus minden lépésben páros számmal változtatja a folyamértéket, így minden élen mindig páros érték fog szerepelni, értelemszerűen a maximális esetben is.

10. Igaz-e, hogy tetszőleges (nem 0 értékű folyammal rendelkező) hálózatban van olyan él, aminek a kapacitását csökkentve a maximális folyam nagyság csökken? Igaz-e, hogy tetszőleges (nem 0 értékű folyammal rendelkező) hálózatban van olyan él, aminek a kapacitását növelve, a maximális folyam nagyság növekszik?

Első eset: feltételezve, hogy a max folyam nagyobb nullánál, igaz. Ekkor ugyanis egy minimális vágásban egy tetszőleges él kapacitását csökkentve kisebb lesz a vágás értéke, tehát a maximális folyam értéke is csökken. Második eset: nem igaz, ellenpélda: olyan gráf, ahol két, egymástól független minimális vágás is van.

11. Adott két hálózat $(G_1; s_1; t_1; c_1)$ és $(G_2; s_2; t_2; c_2)$, melyeknek a csúcshalmazai diszjunktak. Legyen az elsőben f_1 , a másodikban f_2 a maximális folyam értéke. Mekkora lesz a maximális folyam abban a hálózatban, amelyet ezekből soros ($t_1 = s_2, s = s_1, t = t_2$) illetve párhuzamos ($s = s_1 = s_2, t = t_1 = t_2$) összekapcsolással kapunk?

Soros kapcsolás esetén G_1 -ben lévő és a G_2 -ben lévő minimális vágás továbbra is vágás marad az eredményül kapott G -ben, náluk kisebb vágás nem keletkezhet, így $f = \min\{f_1, f_2\}$. Párhuzamosnál nem kaphatunk kisebb vágást, mint amikor a két gráfból egyenként a minimálisat vesszük, tehát az G -ben a minimális vágás az f_1 -hez és f_2 -höz tartozók uniója lesz, így $f = f_1 + f_2$.